

විශ්ව සැකසුමේ වට්ටෝරුව

අපේ විශ්වයට සමාන තවත් විශ්වයක් පිලියල කර ගැනීමට කැමතිද? ඔබට අවශ්‍ය දීර්ඛය පහත දැක්වේ

දැන් මෙම අමුදීර්ඛය සියල්ල අතිශයින්ම කුඩා ගෝලයක් වනනුරු අඹරා මහ පිපුරුම සිදුවන නුරු ආරක්ෂිත දුරකින් රුදි සිටින්න.

මෙය විශ්වයේ අමුදීර්ඛය වට්ටෝරුවයි. ආරම්භයේදී එය නිර්මාණය වී පැවතුන මුලදීර්ඛය වන්නේ ඉහත සඳහන් කල සරල රසායනික දීර්ඛය හතරයි.

මේ වන විට මහා පිපුරුම සිදු වී වසර බිලියන 14ක් පමණ ගවේ ඇති අතර මුලදීර්ඛය 92ක් පමණ විශ්වයේ පවතී. මෙම මුලදීර්ඛය මගින් යෝධ තාරකා වල සිට කුඩා කාමින් දක්වාත්, ඔබේ ජීවිතම වගාකලට විස්කලානුව දක්වාත් ලසෙ විශ්වයේ ඇති සියලුම දීර්ඛය නිර්මාණය වී ඇත.

නව මුලදීර්ඛය 88ක් පමණ නිර්මාණය වුයේ කසෙදේද යන්න අප දන්නා කරුණක් වුවද (ඒවා තාරකා අභ්යන්තරයේ නිර්මාණය වී විශ්වයට මුදා හැරීම සිදුවේ) ඇතැම් කාරකා තවමත් අභිරහස් ලසෙ පවතී. මේ අතර විසදා ගත නොහැකි ජ්රහෝලිකාවක් ලිතියමේ මුලදීර්ඛය සමබන්දව පැවතින.

විශ්වයේ ආරම්භක මුලදීර්ඛයක් ලසෙ ලිතියමේ සැලකෙන නමුත් අපේ මන්දාකිනියේ පවතින ලිතියමේ ජ්රමාණය ඇස්තමෝන්නුගත කිරීම තාරකා විද්යාඥයන්ට හිසරදයක් වී තිබුණි. පැරණි තාරකා වල බලාපොරොත්තු වන ජ්රමාණයට අඩුවනුත් නව තාරකා වල එමනේ දස ගුණයක් පමණක් ලිතියමේ මුලදීර්ඛය අඩංගු වී පවතී.

මෑතකදී මුල්ම වතාවට තාරකා විද්යාඥයන් හට නෝවා ලසෙ හඳුන්වන තාරකා පිපුරුමක් මගින් ලිතියමේ අවකාශයට මුදා හරින අන්දම නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව ලැබුණි. නෝවා ලසෙ හැඳින්වෙන තාරකා එක්වරම අභ්යන්තර වායු වර්ග විශ්වයට මුදා හරිමින් පුපුරා යාම සිදුවේ.

මසෙමේ මුදා හරින ලිතියමේ ජ්රමාණය ඉතා කුඩා වුවත් ක්ෂීරපථ මන්දාකිනි ඉතිහාසය තුල නෝවා පිපුරුමේ බිලියන ගණනක් සිදුවී තිබේ. එම සියලුම නෝවා පිපුරුමේ වලින් නිකුත් වූ ලිතියමේ ජ්රමාණය සැලකු කල නව තාරකා තුල විශාල ලිතියමේ ජ්රමාණයක් අඩංගු වීමට හෝනුව පැහැදිලි වේ.

මබෙදු නව නිරීක්ෂණ මගින් තාරකා විද්යාඥයන් හට මගින් අපරිමිත විශ්වයේ ජ්රහෝලිකා විසදා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබී ඇත.

COOL FACT

ලිතියමේ, තාරකා විද්යාඥයන්ට පමණක් වැදගත් වන මුලදීර්ඛයක් නොවන අතර එහි ජ්රයෝජන රුසක් පවතී. ලදාහරණයක් ලසෙ බොහොමයක් ජ්රාථමික බැටරි වල ලිතියමේ අඩංගු වේ.

More information about EU-UNAWA
Space Scoop: www.unawe.org/kids/